

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Constitutiones Variorum Pontificum in præcedentibus Editionibus
desideratas, summoque studio hinc inde conquisitas complectens

Luxemburgi, 1741

4. Decori & honestati &c. Declaratio superioris Constitutionis, anno 1466.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74514](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74514)

ita ut solemne votum emiserint, ad clausuram præcisè, ut præmittitur, & ipsæ teneantur. Quod si votum solemne non emiserint, Ordinarii una cum Superioribus eorum hortentur, & persuadere studeant, ut illud emittant, & profiteantur, ac post emissionem & professionem, eidem clausuræ se subjiciant, quod si recusaverint, & aliquæ ex eis inventæ fuerint scandalosè vivere, severissimè puniantur.

§. 4. Cæteris autem omnibus sic absque omissione professionis, & clausura vivere omninò volentibus interdiximus, & perpetuò prohibemus, ne in futurum ullam aliam prorsus in suum Ordinem, Religionem, Congregationemve recipiant.

Quod si contra hujusmodi hanc nostram prohibitionem & decretum aliquas receperint, eas ad sic vivendum omninò inhabiles reddimus, ac illarum quaslibet professiones, & receptiones irritas decernimus, & nullas, prout etiam præsentis decreto irritas facimus & annullamus.

§. 5. Porro ne Moniales vel Tertiariæ prædictæ propter hanc clausuram detrimentum, aut incommodum aliquod in earum necessitatibus, maximè in pertinentibus ad illarum victum, pariantur, sed ut eis opportunè consulatur, Auctoritate Apostolica præfata statuimus, decernimus, præcipimus, atque mandamus Ordinariis & Superioribus earum, ut curent colligi fidelium elemosynas per conversas, quæ non sint professe, vel si professe fuerint, sint tamen ætatis annorum quadraginta, & in domibus, extra tamen Monasterium, degant, & non ingrediantur clausuram aliarum Monialium, nisi in casibus ex earum constitutionibus permisis. Et de earum domibus exire non possint pro hujusmodi elemosynis colligendis nisi de scientia Ordinarii, vel earum Superiorum.

§. 6. Et de cætero nullæ aliæ conversæ professe recipi amplius, etiam de consensu suorum Superiorum, vel Prælatorum, possint: quòd si adversus hanc nostram prohibitionem receptæ fuerint, illarum receptio nulla, irrita, & inanis sit, prout ex tunc nullam, & irritam facimus, & annullamus.

§. 7. Quod si prædicto modo necessitatibus Monialium, & Mulierum Tertiariarum prædictarum succurri sufficienter non poterit, mandamus ipsis Ordinariis & Superioribus earum, ut ipsi provideant de aliis personis piis, & Deo devotis, quæ fidelium elemosynas colligant, vel alias eo meliori & commodiori modo quo fieri poterit, etiam ex opere manuum ipsarum Monialium, & Mulierum prædictarum, arbitrio Ordinariorum & Superiorum earundem, & prout eis congruentius expedire videbitur, provideatur, & succurratur. Et ne propter Monialium numerum excessivum clausuræ observatio violetur, inherentes etiam similiter dispositioni dictæ Constitutionis Bonifacii, & Concilii Tridentini Decreto, Monialibus prædictis, & illarum Superioribus, & Ordinariis districtè inhibendo præcipimus & mandamus, ne plures in earum Monasteriis recipiant & admittant, sive recipi & admitti permittant, quam ex propriis redditibus ipsorum Monasteriorum, vel consuetis elemosynis commodè sustentari possint.

§. 8. Mandantes propterea in virtute Sanctæ Obedientiæ, sub obtestatione Divini Judicii, & interminatione maledictionis æternæ, universis Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis & Episcopis, quatenus in Civitatibus & Diocæsiibus propriis, præfentes nostras litteras publicari faciant, ac in Monasteriis Monialium sibi ordinario jure subiectis, in iis verò quæ ad Romanam mediæ, vel immediatè spectant Ecclesiam, Sedis Apostolicæ Auctoritate, una cum Superioribus eorundem Monasteriorum clausuram, ut præmittitur, quam primum poterint, servari procurent. Contradictores atque rebelles per Censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio

brachii sæcularis. Ac ut hoc tam salutare decretum facilius observetur, omnes Principes Sæculares, & alios Dominos, & Magistratus temporales requirimus & obsecramus per viscera misericordie Domini nostri Jesu Christi, eisdem in remissionem peccatorum injungentes, quòd in præmissis omnibus eisdem Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & aliis Monialium Superioribus assistant, ac suum favorem & auxilium præstent, ac impedièntes poenis etiam temporalibus afficiant.

§. 9. Præmissis Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis, Statutis & Consuetudinibus, etiam immemorabilibus, etiam per Sedem Apostolicam approbatis, & confirmatis, privilegiis quoque, indultis, & Litteris Apostolicis, etiam in fundatione, & institutione eisdem Monasteriis, vel Domibus, & Monialibus, sub quibuscumque verborum formis, & clausulis irritantibus, & aliis decretis quibuslibet concessis, confirmatis, ac etiam iteratis vivabus approbatis & innovatis. Quibus omnibus, etiam si pro sufficienti illorum derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa & individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum infererentur, pro sufficienter expressis habentes, quoad effectum validitatis nostræ constitutionis tantum derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quòd interdicti, aut suspendi non possint per Litteras Apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

§. 10. Per hoc autem in Monasteriis exemptis, Ordinarii Locorum, quoad alia, nullam sibi credant jurisdictionem vel potestatem aliquatenus eis attributam.

§. 11. Volumus autem, quòd præfentes litteræ ad valvas Basilicæ Beati Petri Apostolorum Principis, & in Cancellaria Nostra, ac acie Campi Floræ publicentur, & inter constitutiones extravagentes perpetuò valituras conscribantur.

§. 12. Et quia difficile foret, præfentes ad singula quæcumque loca deferri, volumus & etiam declaramus, quòd earum transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii subscriptis, ac Sigillo alicujus Prælati nunticis, eadem prorsus fides ubicunque adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Nulli ergo &c.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1566. 4. Cal. Junii, Pontificatus nostri anno 1.

Declaratio Superioris Constitutionis: anno 1466.

PIUS EPISCOPUS.

Ad futuram rei memoriam,

DEcori & honestati omnium Sanctimonialium, quarum Jesus Christus Dominus noster Sponsus est, ut in puritate & castitate superædificatæ in ipso feliciter inhabitare valeant, consulentes, ea quæ illarum existimationi detrahere possent, decet Nos consultò summovere.

§. 1. Sane periculo & scandalo plena res est, ac regulari observantiæ vehementer adversatur, Sanctimonialia aliquando parentes, fratres, sorores, aut alios agnatos, vel cognatos, nec non Monasteria, & alia Filiationes nuncupata, etiam eis subiecta, visitandi, aut infirmitatis causa, aliove prætextu, à Monasteriis exire, & per Sæcularium Personarum domus discurrere, & vagari, quo veluti colore eximum quoque honestatis, & pudicitie decus in discrimen committunt.

IV.
Ex ibid.
pag. 917.

§. 2. Unde Nos malo huic pro nostro Pastoralis Officii debito salubriter occurrere volentes, inhaerentes etiam decreto Sacri Concilii Tridentini de Clausura Monialium disponenti, ac aliis Nostris Litteris super huiusmodi Clausura editis adjicientes, volumus, sancimus, & ordinamus, nulli Abbatissarum, Priorissarum, aliarumve Monialium, etiam Carthusiensium, Cisterciensium, Sancti Benedicti, & Mendicantium, & quorumcumque aliorum Ordinum, etiam Militiarum, ac Statuum, Graduum & Conditionum, Dignitatum, ac Prae eminentiarum existentium, etiam in Regia vel illustri pro sapia ortarum, de cetero etiam infirmitatis, seu aliorum Monasteriorum, etiam eis subsectorum, aut domorum, parentum, aliorumve consanguineorum visitandorum, aliave occasione & praetextu, nisi ex causa magni incendii, vel infirmitatis, leprae, aut epidemiae, quae tamen infirmitas, praeter alios Ordinum Superiores, quibus Cura Monasteriorum incumberet, etiam per Episcopum, seu alium loci Ordinarium, etiam praedicta Monasteria ab Episcoporum, & Ordinarium Jurisdictione exempta esse reperiantur, cognita & expressè in scriptis approbata sit, à Monasteriis praefatis exire, sed nec in praedictis casibus extra illa, nisi ad necessarium tempus, stare licere. Aliter autem, quam ut praefertur, egredientes, seu licentiam exeundi quomodocumque concedentes, nec non comitantes, ac illarum receptatrices personas, sive Laicas, aut Saeculares, vel Ecclesiasticas, consanguineas, vel non, Excommunicationis majoris latae sententiae vinculo statim eo ipso absque aliqua declaratione subjacere, à quo praeterquam à Romano Pontifice, nisi in mortis articulo absolvi nequeant: & insuper tam ingressas, quam praesidentes, & alios Superiores praedictos eis licentiam huiusmodi concedentes, Dignitatibus, Officiis, & Administrationibus, per eas & eos tunc obtentis, privamus, & illas & illos ad obtenta, & alia impo-
 terum obtinenda inhabiles declaramus.

§. 3. Nec non licentias & facultates, seu indulta & privilegia exeundi à Monasteriis, & extra illa standi, à Nobis, seu alio Romano Pontifice Praedecessore nostro, ac Sedis Apostolicae Nunciis, & Legatis, etiam de Latere, ac majore Poenitentiaro, aut Ordinum praedictorum Superioribus, aliisque personis sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis restitutionibus, praeservativis, mentis attestativis, etiam novam gratiam, & datum concedentibus, aliisque efficacioribus, ac insolitis clausulis, irritantibusque & aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu proprio, & ex certa scientia, deque Apostolicae Potestatis plenitudine, etiam Imperatoris, Regum, Ducum, & aliorum Principum, nec non Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium intuitu, & contemplatione, ac instantia, vel alias quomodolibet concessa (quae prorsus abolemus) ac litteras desuper confectas, & in posterum concedendas, & conficiendas, nullas, & invalidas, nulliusque roboris ac momenti fore, nec illas habentibus & habituris suffragari posse.

§. 4. Et ita per quoscumque Judices & Commissarios quavis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet aliter iudicandi, & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & definiri debere; irritum quoque & inane, quicquid secus super his à quoquam, quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

§. 5. Mandantes universis & singulis Venerabilibus Fratribus Nostris, Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis Locorum Ordinariis, in virtute Sanctae Obedientiae, & sub obestatione Divini Iudicii, & interminatione maledictionis aeternae, quatenus per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras in Civitatibus & Dioecibus propriis quolibet anno publicent, omniaque in illis contenta, nec non praefatum decretum ipsius Concilii, quod incipit, Bonifacii VIII. dili-

genter & inviolabiliter sub Censuris Ecclesiasticis, aliisque praefatis Poenis, & in eodem decreto contentis, observent, & observari faciant, & procurant. Contradictores quoslibet & rebelles, ac praemissis non parentes, etiam aliis poenis Auctoritate Nostra, appellatione postposita, compescendo, nec non legitimis super his habendis servatis processibus poenas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, interdictum Ecclesiasticum apponendo: invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

§. 6. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quoddam interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per Litteras Apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Aliis Apostolicis Constitutionibus & Juribus, de huiusmodi Clausura disponentibus, nihilominus in suo robore duraturus.

§. 3. Ceterum volumus, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & Sigillo alicujus Praelati munitis, eadem prorsus fides ubique terrarum, tam in iudicio, quam extra, adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensa.

Nulli ergo &c.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae 1570. Cal. Februarii, Pontificatus nostri anno 5.

Anno à Nativitate Domini 1570. Indictione 13. Die verò 27. Mensis Februarii, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini Nostri Pii, Divina Providentia Pape V. Anno ejus 5. retrospectiva Littera Apostolica affixe, & publicata fuerunt Romae, ad valvas Cancellariae Apostolicae, & in acie Campi Florae, ut moris est, per Joannem Guercerum, & Christianum de Monte, praebati Sanctissimi Domini nostri Pape Cursores.

Antonius Clerici, Mag. Curf.

Contra eos, qui ad Sacros Ordines promoventur, sine titulo, praetextu habitus Religiosi & Monasterii, ubi degunt, quamvis nullam regulam sint professi: anno 1568.

V.
Ex ibid.
pag. 97.

PIUS PAPA QUINTUS.

Ad futuram rei memoriam.

ROMANUS Pontifex Sacrorum Conciliorum Auctor, & interpres, illa quae in huiusmodi Conciliis à prudentibus Patribus in Spiritu Sancto legitime congregatis salubriter sancita sunt, pro sui Pastoralis Officii debito, dum aequitas, honestas, & decus suadet, sicuti declarare, & moderari, ita etiam ad alios casus extendere consuevit. Sanè cum non deceat Divino Ministerio ascriptos, cum Ordinis dedecore mendicare, aut sordidum aliquem quaestum exercere, in Sacro Tridentino Concilio inter alia decretum fuit, ne quis deinceps Clericus Saecularis, quamvis alias moribus, scientia & aetate esset idoneus, ad Sacros Ordines promoveretur, nisi prius legitime constaret, cum Beneficium Ecclesiasticum, quod sibi ad victum honestè sufficeret, pacificè possidere, vel alias ordinari non posset, nisi juxta decreti ab ipso Concilio desuper editi formam, & tenorem. Cum autem nulla in huiusmodi decreto Religiosorum Clericorum mentio facta fuerit, ac propterea nonnulli (uti molestè accepimus) ceterorum Ordinum Religiosi, seu Canonici, vel Clerici intra claustra Monasteriorum, seu Domorum, more Regularium in communi viventes, qui nunquam, seu nominis ad certum

tempus